

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

U.S. Embassy
Ljubljana

worldbank.org

SLOGOPIS

informativni časopis za razvojne teme | številka 21 | januar 2016

POSEBNA IZDAJA

MIGRACIJE IN BEGUNSKA KRIZA

Odziv Slovenije, mednarodnih
in nevladnih organizacij

Vzroki aktualne begunske krize

Positivni vidiki migracij

Skladnost politik za razvoj

KAZALO

- 2 **Uvodnik**
- 3 **V žarišču – poročilo o migracijah in razvoju**
- 4 **Novičke iz Slovenije in sveta**
- 6 **Migracije in aktualna begunska kriza**
- 6 Odziv Slovenije na izzive aktualne begunske krize
- 8 Intervju s Caroline Van Buren, višjo koordinatorko za nujne operacije UNHCR in vodjo pisarne UNHCR v Sloveniji
- 10 Odziv IOM na izzive sredozemskih migracijskih tokov proti Evropi
- 11 UNICEF za pravice vsakega otroka
- 12 »Moj dan v sprejemnem oz. nastanitvenem centru«
- 14 »Slovenija naj se zavzame za solidarno Evropo«
- 15 Begunski val je povzročil Zahod
- 16 Pomen migrantov za gospodarski razvoj držav v razvoju
- 18 Od usklajenosti do skladnosti
- 20 Begunska kriza kot pokazatelj tega, kako malo o migracijah vemo in kako veliko (si) o njih »mislimo«?
- 21 Svet za odziv na sovražni govor pozval k bolj odgovorni javni razpravi o migracijah
- 22 Zaščita prosilcev za azil in vloga kulturnega posredovanja v Italiji
- 24 **Napovednik dogodkov**

Slogopis

Časopis platforme SLOGA – Platforme nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Izdaja

SLOGA – platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč
Povšetova 37, 1000 Ljubljana
(sedež pisarne: Metelkova 6, Ljubljana)
Telefon in faks: 01 434 44 02
Elektronska pošta: info@sloga-platform.org
Spletna stran: www.sloga-platform.org

Odgovorna oseba

Marjan Huč, koordinator platforme/direktor

Urednica

Adriana Aralica
(adriana.aralica@sloga-platform.org)

Strokovni sodelavci

Albin Keuc
Vid Tomič
Patricija Vrtič

Lektoriranje

Špela Bešter

Fotografije

Arhiv platforme SLOGA in ostalih nevladnih organizacij ter drugi viri

Fotografija na naslovnici

Slovenska filantropija, Uroš Primožič

Oblikovanje in postavitev

MEDI-A-NORM d. o. o., www.medianorm.si

Tisk

R-tisk, Rihar Boštjan s. p.

Naklada

1000 izvodov

Vse avtorske pravice pridržane.
Izdano januarja 2016.

Izdajo časopisa financirajo Evropska komisija, Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije in Veleposlaništvo Združenih držav Amerike v Sloveniji. Vsebina odraža le poglede avtorjev in ne uradnih stališč financerjev.

UVODNIK

✍ GOSTUJOČE PERO

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Ideja Evropske unije (EU), ki je pred 50-imi leti nastala s ciljem gospodarskega povezovanja, je uveljavila načela združevanja evropskih držav, za katere se je pogosto zdelo, da so utemeljene na medsebojno nezdružljivih temeljnih načelih. Politiko združevanja je kljub zgodovinskim razlikam vodenja držav in ideoloških pogledov neomajno razširila tudi na območje Vzhodne Evrope in na tem območju uveljavila načrtovano ekonomsko politiko, svoje zunanje meje pa oblikovala tako, da jih mejne države (periferija) skrbno nadzirajo za skupno varnost Evrope (schengensko območje). Ko gre za globalne izzive in sodelovanje, se Evropa pohvali kot največja donatorica razvojne pomoči, ki jo usmerja preko multilateralne in bilateralne sodelovanja.

V tej združeni močni Evropi je že dolgo zaznati šepanje glede skupne politike in obrambe. Načela, politika in odzivi močne Evrope so se razblinili po začetku t. i. migracijske krize, v kateri so nekatere članice EU osnovno begunsko, humanitarno in človekoljubno vprašanje reševale z vojaškim, militantnim ter individualnim pristopom. Takšen politični cirkus razkazovanja moči in domoljubja je dokaz, da je usklajena evropska politika pri uspešnem reševanju krize ter geopolitičnih vprašanj globalnih razsežnosti še daleč od tistega, kar misli, da je.

Na deklarativni ravni v Evropi (tudi v Sloveniji) velja prepričanje, da multikulturalnost prinaša moč, kar zasledimo tudi v izobraževalnih procesih in literaturi. Dejanja in stališča EU ter njenih držav članic so v zadnjih šestih mesecih reševanja migracijske krize pokazala, da so se zagovorniki multikulturalnosti in raznolikosti ne le ukvarjali z evropocentričnimi pogledi na svet, ampak jih uporabljali kot parolo in tudi kot navidezna vprašanja, ki niso preverljiva in so namenjena sama sebi. S tem se je odprla nova priložnost za refleksijo.

Vprašanja »mini schengna«, katere begunce sprejeti, vprašanja zavrnitve ekonomskih migrantov so že odprla novo poglavje, ki bo zahtevalo skupen napor in nove definicije begunstva. Na srečo jih od več 60 milijonov beguncev v svetu samo 15 odstotkov životari na evropskih tleh.

Ker staro celino zaznamuje starajoče se prebivalstvo in zato potrebuje milijone nove delovne sile, bi bilo koristno, če bi Evropa vnaprej določila, katere begunce, od kod, s kakšno stopnjo usposobljenosti, kakšne barve kože in vere itd. želi, saj bi s tem olajšala kolektivni napor in trud.

Migracijska kriza je različnim akterjem ponudila enkratno priložnost: državam pri dostopu do finančnih virov, pri preverjanju njihove odzivnosti kot tudi pri pozicioniranju na geopolitičnem zemljevidu; posameznikom in skupinam je omogočila nov vir finančnih dobrin pri trgovanju z ljudmi, nekaterim politikom vzpon, drugim politično smrt.

Če želimo, da bodo migranti v novem okolju uspešni in koristni, bo potrebno na novo oblikovati integracijsko politiko, pri kateri bodo sodelovali tudi migranti in migracijske (diaspora) organizacije, politika pa bo upoštevana njihove pridobljene izkušnje na tem področju ter jih vključevala v oblikovanje, izvajanje in spremljanje politik.

Odpravljanje ali pa vsaj soočanje z vzroki migracij bi prinašalo celovite rešitve, trajnostni razvoj in boljši svet.

Vsak dan je kriza. Bodimo pripravljeni.

Eyachew Tefera

predsednik Sveta platforme SLOGA in izvršni direktor Inštituta za afriške študije

»Skladnost za migracije in varnost – kaj pa razvoj?«

Je zunanja migracijska politika Evropske unije (EU), torej Globalni pristop k vprašanju migracij in mobilnosti, dejansko skladna z razvojnimi cilji EU?

Ob priznavanju kompleksnega odnosa med migracijami in razvojem platforma SLOGA in Evropsko združenje nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (*European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD*) obžalujeta, da varnostni in gospodarski interesi še vedno prevladujejo v politikah EU ter v institucionalnem pristopu k vprašanju migracij in razvoja. Poudarek na mejnem nadzoru in varnosti spodkopava doseganje globalnih razvojnih ciljev EU, med njimi izkoreninjenje revščine in spoštovanje človekovih pravic, kar se odraža v izbiri političnih prednostnih nalog in finančne ter tehnične pomoči. Kot kaže praksa partnerstev za mobilnost EU, se zunanja migracijska politika EU prvenstveno uporablja za vzpostavitev partnerstev s tretjimi državami za boj EU proti nedovoljenim migracijam. Hkrati je evropska razvojna pomoč, dodeljena dr-

žavam v razvoju, s sporazumi o ponovnem sprejemu kot običajnem predpogoju za zagotavljanje pomoči še vedno instrument ciljev »upravljanja migracij«.

Še več, upravljanje zakonitih poti priseljevanja kaže, kako v politikah EU prevladuje lasten gospodarski interes, kar je privedlo do selektivnega pristopa do višje usposobljenih delavcev migrantov, pri čemer obstaja nevarnost povzročanja bega možganov iz držav v razvoju. Posledično je zunanja migracijska politika EU neskladna z njenimi razvojnimi cilji in v nasprotju z obveznostjo EU do skladnosti politik za razvoj.

Vendarle sta SLOGA in CONCORD prepričana, da lahko migracije doprinesejo k razvoju in koristijo obema stranema, tako namembnim državam EU in izvornim državam (med katerimi so tudi države v razvoju) kot tudi migrantom. SLOGA in CONCORD zato pozivata EU in njene države članice, da postavijo ljudi, njihove pravice in njihovo legitimno težnjo po dostojnem življenju v središče zunanje migracijske

politike EU in hkrati naslovijo sistemska vprašanja ter izvirne vzroke, ki povzročajo »neželene« migracije.

Izvajanje skladnosti politik za razvoj v migracijski politiki je ključen izziv EU: učinki zunanje migracijske politike EU v državah v razvoju so kompleksni in ukrepi za doseganje skladnosti politik za razvoj zahtevajo konkretno politično delovanje. Politike EU na področju migracij in razvoja so še vedno bolj usmerjene k preprečevanju priseljevanja v Evropo, spodbujanju vračanja migrantov v izvirne države in ustvarjanju spodbud za izvirne države za upravljanje in nadzor migracij v t. i. interesu evropskih držav, namesto v smeri sprostitve potenciala migracij za razvoj – razvoj izvornih držav in držav gostiteljic kot tudi migrantov. Izvajanje ciljev trajnostnega razvoja bo nova priložnost za poudarek zunanje migracijske politike EU na pristopu, ki temelji na človekovih pravicah, in spodbujanja skladnosti z dolgoročnimi razvojnimi cilji.

Priporočila

- EU in njene države članice morajo prevzeti odgovornost ter v njihovem zunanjem sodelovanju na področju migracij z afriškimi državami zagotoviti nadaljevanje pristopa na področju migracij in razvoja, kot ga določa Globalni pristop k vprašanju migracij in mobilnosti, na primer preko nadaljnjega razvoja skrbniškega sklada EU. Boj proti slabemu upravljanju in korupciji ter zagotavljanje vladavine prava in človekove varnosti so izjemnega pomena. Za uresničevanje teh ciljev in posledičen boj proti nekaterim dejavnikom, ki spodbujajo migracije, mora imeti podpora civilni družbi prednost pred finančno podporo avtokratskih vladnih struktur.
- EU in njene države članice morajo zagotoviti, da je razvojna razsežnost zunanje migracijske politike EU financirana preko razvojnih finančnih instrumentov v izogib temu, da bi bili razvojni vidiki zunanjega

delovanja EU videti kot manj pomembni ali celo prezrti.

- EU bi morala reformirati koncept partnerstev za mobilnost, da zagotovi, da niso le instrument boja proti nedovoljenemu priseljevanju, temveč tudi instrument krepitve skladnosti med migracijami in razvojem. Zato morajo EU in njene članice znotraj okvira partnerstev za mobilnost razširiti možnosti zakonitih migracij ter mobilnosti v smislu začasnih migracij in jih močneje povezati z izobraževalnimi, poslovnimi ter investicijskimi priložnostmi.
- EU in njene države članice bi morale uporabiti novo Evropsko agendo o migracijah za razvoj pravnega okvirja, ki bi omogočala večjo mobilnost tako visoko kot nizko usposobljenih delavcev, kar bi omogočalo priliv možganov, namesto da aktivno prispeva k begu možganov. Države članice EU bi mora-

le s tretjimi državami skleniti sporazume, ki bi zagotavljali varno gibanje in spoštovanje pravic mednarodnih delavcev, kot jasno določajo Standardi Mednarodne organizacije dela za mednarodno delo in Mednarodna konvencija o varstvu pravic vseh delavcev migrantov in članov njihovih družin.

- EU in njene države članice bi morale ponovno osredotočiti razvojno pomoč izključno na boj proti temeljnemu vzroku revščine ter prenehati pogojevati pomoč z doseganjem migracijskih ciljev v dvostranskih in večstranskih pogajanjih: zunanja migracijska politika EU mora temeljiti na dialogu ter pozitivnih spodbudah s človekovimi pravicami v središču.

✍ ADRIANA ARALICA, SLOGA

V letu 2015 je v Evropo pribežalo milijon beguncev in migrantov

Po ocenah Urada Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) in Mednarodne organizacije za migracije (IOM) so v letu 2015 preganjanje, spopadi in revščina prisilili več kot milijon ljudi, da so pobegnili v Evropo. Do 21. decembra 2015 je 972.500 ljudi prečkalo Sredozemsko morje. IOM ocenjuje, da je več kot 34.000 prišlo iz Turčije v Bolgarijo in Grčijo. Število razseljenih zaradi vojne in konfliktov je najvišje v Zahodni in Srednji Evropi po letu 1990, ko so izbruhnili številni konflikti na področju nekdanje Jugoslavije. Vsaka druga oseba od tistih, ki so letos prečkali Sredozemlje, prihaja iz Sirije in beži pred vojno v svoji državi. Afganistanci predstavljajo 20 odstotkov in Iračani sedem odstotkov vseh ljudi, ki so prečkali Sredozemlje. *Vir: UNHCR*

Uradna razvojna pomoč v letu 2014

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (*Organisation for Economic Co-operation and Development* – OECD) je objavila podatke o uradni razvojni pomoči v letu 2014. Tokovi iz držav donatoric so znašali 137,2 milijard ameriških dolarjev, kar pomeni 1,2-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013 in hkrati rekorden znesek, namenjen za uradno razvojno pomoč. Kot delež BNP je razvojna pomoč znašala 0,30 odstotka. Kljub predhodnim napovedim o rahlem upadu razvojne pomoči do letnega ni prišlo, saj so številne donatorice v zadnjih mesecih leta poročale višje stroške, med katerimi je šlo tudi za pomoč beguncem. Uradna razvojna pomoč je v zadnjih 15-ih letih naraščala – v primerjavi z letom 2000 je bila uradna razvojna pomoč leta 2014 višja za kar 70 odstotkov. Največje donatorice razvojne pomoči glede na neto zneske so bile Združene države Amerike, Združeno kraljestvo, Nemčija, Francija in Japonska. Danska, Luksemburg, Norveška, Švedska in Združeno kraljestvo še naprej presegajo cilj namenjanja 0,7 odstotka BNP za razvojno pomoč. Države članice G7 so prispevale 71 odstotkov celotne razvojne pomoči, članice Evropske unije pa 55 odstotkov.

Največji neto prejemnik razvojne pomoči v letu 2014 je bil Afganistan, ki je prejel 4,8 milijarde ameriških dolarjev. Vietnam in Sirija sta prejeli 4,2 milijarde ameriških dolarjev, sledijo Pakistan in Etiopija (3,6 milijarde ameriških dolarjev), Egipt (3,5 milijarde ameriških dolarjev) in Turčija (3,4 milijarde ameriških dolarjev). Sredstva, namenjena skupini najmanj razvitih držav (43,7 milijard ameriških dolarjev), so se zmanjšala za 9,3 odstotka v primerjavi z letom 2013. Skupna razvojna pomoč državam Podсахarske Afrike je znašala 44,3 milijarde ameriških dolarjev, kar pomeni znižanje za 4,4 odstotka v primerjavi z letom 2013. *Vir: OECD*

Z začetkom leta 2016 v veljavi cilji trajnostnega razvoja

Ob izteku leta 2015 in s tem tudi 15-letnega obdobja boja proti revščini v okviru razvojnih ciljev tisočletja so Združeni narodi zakorakali v še bolj ambiciozen niz ciljev, ki bodo do leta 2030 naslavljali vrsto družbenih izzivov. Agenda 2030 za trajnostni razvoj države poziva k pričetku prizadevanj za doseg sedemnajstih ciljev trajnostnega razvoja v naslednjih 15-ih letih. Cilji obravnavajo potrebe ljudi tako v razvitih državah kot tudi v državah v razvoju in hkrati poudarjajo, da nikogar ne smemo pustiti zadaj. Agenda naslavlja tri razsežnosti trajnostnega razvoja: družbeno, gospodarsko in okoljsko, hkrati pa poudarja mir, pravičnost in učinkovite institucije. Mobilizacija sredstev za izvajanje, vključno s finančnimi viri, razvojem in prenosom tehnologije ter izgradnjo zmogljivosti, kot tudi vloga partnerstev sta bistvenega pomena za uresničevanje agende. *Vir: UN News Centre*

Usposabljanje o konceptu skladnosti politik za trajnostni razvoj s strokovnjaki OECD

S sprejemom Agende 2030 za trajnostni razvoj se je Slovenija zavezala, da bo do leta 2030 izpolnila vrsto ciljev, kar bo po oceni mnogih možno le s krepitvijo usposobljenosti za čezsektorsko sodelo-

vanje in partnerstva ter z okrepljeno vlogo nevladnih, civilnodružbenih – razvojnih, okoljskih, socialnih – organizacij. Strokovnjaki Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (*Organisation for Economic Co-operation and Development* – OECD) so predstavili koncept skladnosti politik za trajnostni razvoj (*Policy Coherence for Sustainable Development* – PCSD) z namenom izboljšanja razumevanja možnosti praktične uporabe v nacionalnem okviru za implementacijo ciljev trajnostnega razvoja. Raziskali smo možnosti za krepitev odločevalskih procesov, institucionalnih mehanizmov in praks v domačem kontekstu. Določili smo načine za izgradnjo sinergij in kompromisov med cilji ekonomske, socialne ter okoljske politike in prakse. Še posebej pa smo se ozrli na možnosti krepitve vloge mednarodnega razvojnega sodelovanja v kontekstu ciljev trajnostnega razvoja. Usposabljanja se je udeležilo 20 predstavnikov nevladnih in vladnih institucij ter raziskovalnih inštitutov.

Posvet »Za Slovenijo brez zavržene hrane – kako naprej?«

Posvet na temo »Za Slovenijo brez zavržene hrane - kako naprej?« v soorganizaciji Kabineta predsednika Vlade Republike Slovenije, platforme SLOGA, Ekologov brez meja in *Food for Life* je potekal 18. januarja v Ljubljani. Več kot 50 udeležencev iz različnih sektorjev – od pridelovalcev, predelovalcev, trgovcev, komunalnih in raziskovalnih institucij, do humanitarnih in nevladnih organizacij – je enoglasno podprlo idejo o nadaljnjem sodelovanju na področju zmanjševanja zavržene hrane. Albin Keuc s platforme SLOGA je še posebej poudaril pomen skladnosti politik za razvojno sodelovanje z deželami v razvoju na področju pridelave, predelave in trgovine s hrano: »Slovenija se je zavezala globalnemu cilju prepoloviti količino živilskih odpadkov do leta 2030. Pri tem je pomembno, da mislimo na prehransko pravičnost v svetu, kjer je še zmeraj 850 milijonov ljudi lačnih. Orodje, ki ga imamo na voljo, je uradna razvojna pomoč državam v razvoju.«

Usposabljanje »Vse, kar ste želeli vedeti o izogibanju davkov in se bali vprašati«

SLOGA in Ekvilib Inštitut sta v začetku januarja izvedla posebno usposabljanje na temo davčne pravičnosti in izogibanja plačevanja davkov z naslovom »Vse, kar ste želeli vedeti o izogibanju davkov in se bali vprašati«. Usposabljanja se je udeležilo 30 predstavnikov nevladnih, vladnih in gospodarskih organizacij. Udeležence je usposabljal dr. Tomaš Balco, slovaški strokovnjak za mednarodno obdavčenje, raziskovalec in akademik, ki trenutno dela kot generalni državni svetnik na slovaškem finančnem ministrstvu in ima bogate izkušnje v državah v razvoju. Posebno pozornost smo namenili davčni pravičnosti danes, tehničnim vidikom izogibanja davkom ter deloma tudi meddržavnim pogajanjem o dvojnih obdavčitvah z namenom okrepiti pozornost na vprašanja razvojnega sodelovanja in pomena finančnih institucij in instrumentov za skladnost politik za razvoj. Interes udeležencev je pokazal, da bo potrebno izvesti še kakšno usposabljanje, o čemer že tečejo pogovori.

Posvet »Migracije in človekove pravice«

Inštitut za afriške študije in platforma SLOGA sta ob dnevu človekovih pravic (10. december) in mednarodnem dnevu migrantov (18. december) v ljubljanskem azilnem domu 18. decembra organizirala posvet »Migracije in človekove pravice – globalni, nacionalni in lokalni izzivi«. Posveta so se udeležili predstavniki skoraj vseh deležnikov, ki se ukvarjajo z vprašanji človekovih pravic migrantov ali izvajajo programe za lažjo integracijo beguncev in prosilcev za mednarodno zaščito. Na posvetu so bile izpostavljene izkušnje in potrebe na področju integracije, medkulturnega dialoga, diskriminacije, neenakosti, tveganja revščine, etničnega profiliranja, spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter pomena ozaveščanja javnosti. Udeležence posveta je uvodoma nagovorila generalna direktorica Direktorata za migracije, naturalizacijo in integracijo Nina Gregori, ki je poudarila »zele dobro sodelovanje z nevladnimi organi-

zacijami, mednarodnimi partnerji in civilno družbo, brez katerih se Slovenija ne bi mogla tako dobro odzvati na begunsko krizo«. Na posvetu so sodelovali predstavniki Visokega komisariata Združenih narodov za begunce, Slovenske filantropije, Jezuitske službe za begunce, Društva Odnos, Ceneta Štuparja, DIC Legebitre, Pravno-informacijskega centra, platforme SLOGA, MozaiKa, Inštituta za afriške študije, Ministrstva za notranje zadeve ter zagovornika načela enakosti. V razpravi so se jim pridružili tudi prosilci za mednarodno zaščito in begunci.

Študijski obisk predstavnikov mladinskih organizacij iz Srbije

V začetku decembra je v okviru študijskega obiska Ljubljano obiskala skupina predstavnikov mladinskih organizacij iz Srbije v organizaciji Narodnega parlamenta iz Leskovca. Obisk je potekal v okviru projekta Narodnega parlamenta v evropskem letu za razvoj. Po uvodnem predavanju prof. dr. Maje Bučar s Fakultete za družbene vede o mednarodnem razvojnem sodelovanju in izkušnjah Slovenije so se udeleženci študijskega obiska srečali s predstavniki platforme SLOGA, Zavoda GLOBAL, Slovenske filantropije, SALTO-YOUTH South East Europe Resource Centre, Mladinskega sveta Slovenije, Društva Humanitas, Zavoda Voluntariat, Inštituta za afriške študije in Urada za mladino Mestne občine Ljubljana, obiskali pa so tudi Mladinski center Celje. Namen študijskega obiska je bil prenos dobrih praks in mreženje organizacij ter iskanje priložnosti za sodelovanje na področju globalnega učenja.

Tretji kongres o globalnem učenju v Zagrebu

Predstavnica platforme SLOGA, odgovorna za področje globalnega učenja, se je udeležila izobraževanja *3rd EU Congress on Global Education* in sestanka koordinatorjev Tedna globalnega učenja, ki je v Zagrebu potekalo med 26. in 29. novembrom 2015. Tridnevno usposabljanje je udeležencem omogočilo poglobljen vpogled v koncept globalnega učenja in ozaveščanja javnosti ter povezavo

z obstoječimi razvojnimi vprašanji. Delovno srečanje koordinatorjev Tedna globalnega učenja je bilo namenjeno evalvaciji izvedenega Tedna globalnega učenja in izbiranju teme za prihodnjega. Med predlaganimi temami je bil v ožjem izboru tudi slogan aktualne kampanje platforme SLOGA »Tudi ti si globalni sosed«. Na sestanku za koordinatorje Tedna globalnega učenja smo predstavili dobre in slabe prakse Tedna globalnega učenja 2015, ki je potekal tretji teden v novembru pod temo Udejanimo enakost. Med predstavitvami primerov dobrih praks je bila posebej izpostavljena SLOGA, ki je že drugo leto sodelovala s Televizijo Slovenija in oddajo Infodrom. V sklopu konference za globalno učenje so tako predstavnica platforme SLOGA kot tudi mladi globalni zagovorniki intenzivno predstavljali projekt Izzovimo krizo, katerega partner v Sloveniji je SLOGA.

SLOGA izvedla predavanje na 6. dneh socialne ekonomije

Na Gospodarski zbornici v Ljubljani so 22. in 23. oktobra 2015 potekali 6. dnevi socialne ekonomije. Na letošnji konferenci smo se posvetili družbenim inovacijam – novostim v financiranju oziroma merjenju družbenega učinka. Razpravljali smo, kako deluje socialna ekonomija na podeželju. Del konference je bil namenjen združništvu, ki ostaja ena temeljnih oblik socialnega podjetništva. SLOGA je na dvodnevni mednarodni konferenci izvedla predavanje z naslovom »Mladi za evropsko leto socialne in solidarnostne ekonomije«.

SLOGA in Lucija Čirović o beguncih

SLOGA je v okviru gibanja Action/2015 z Lucijo Čirović pripravila kratek skeč, ki na šaljiv način opozarja na obstoj številnih stereotipov v slovenski družbi in na nujnost solidarnega ravnanja z begunci. Namen prispevka je osveščati javnost o zmotah, ki jih lahko zasledimo v javnih razpravah o sprejemanju migrantov in beguncev v Sloveniji, o prekomernem poudarjanju varnostnih vprašanj v tem kontekstu ter potrebi po aktivni pomoči ljudem v stiski.

Odziv Slovenije na izzive aktualne begunske krize

Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve

Če se ozremo skozi zgodovino, vidimo, da so bile migracije vedno prisotne. Ljudje so se od vsepovsod priseljevali v Evropo zaradi različnih razlogov in na različne načine. Da bi dosegli svoj cilj, so uporabljali tako legalne poti kakor tudi nevarne poti, na katerih so pogosto tvegali svoja življenja. Vsak priseljenec ima svojo zgodbo, zato stereotipna obravnava vseh ni ustrezna.

Vojna, različni konflikti in preganjanje so povzročili, da je svoje domove zapustilo okoli 60 milijonov ljudi, od česar je polovica otrok, kar je več kot kdaj koli prej. Konflikt v Ukrajini, arabska pomlad in vojna v Siriji so močno prizadeli Evropo, ki se sooča z najbolj množičnim prihodom beguncev do zdaj. V Evropi je leta 2015 za mednarodno zaščito zaprosilo več kot 1,5 milijona ljudi. Pri tem gre za mešane migracijske tokove, ki so združili ljudi, ki bežijo npr. pred vojno in v Evropi prosijo za mednarodno zaščito (begunci), kakor tudi tiste, ki bežijo pred revščino in lakoto v želji po boljšem življenju, izobrazbi, standardu (ekonomski migranti). Posebnost tokratnega migracijskega toka je, da imajo migranti jasno izbran cilj, prihajajo v velikih skupinah in organizirano.

Jeseni je ta val beguncev zajel tudi Slovenijo. Od oktobra 2015 do 20. januarja 2016 je ozemlje Slovenije prečkalo že več kot 420.000 ljudi. Slovenija je pozorno spremljala migracijske tokove in poti v preteklosti, zato se je vseskozi zavedala, da se bo tok slej ko prej obrnil tudi preko Hrvaške in Slovenije oz. po t. i. balkanski poti – še posebej, ko je lani poleti Madžarska začela graditi ograjo ob meji s Srbijo in Hrvaško. Zato je Vlada Republike Slovenije že lani poleti sprejela »Kontingentni načrt« ali načrt države, kako se odzvati v primeru povečanega prihoda prosilcev ali oseb, ki bi v Republiki Sloveniji

Foto: Ministrstvo za notranje zadeve

potrebovale mednarodno zaščito. Ta načrt je kasneje, ko smo se soočili s prihodom večjega števila migrantov, omogočil hitro odzivnost in fleksibilnost sistema, kjer imajo vsi akterji jasno določene naloge. Policija pa je pripravila načrt ukrepanja v primeru dogodkov ob meji, ki vplivajo na učinkovito upravljanje mej. V njem je predvidela aktivnosti policije in ostalih akterjev v primeru povečanega prihoda ilegalnih migrantov na lokalni, regionalni in državni ravni. V obdobju povečanega prihoda migrantov preko ozemlja Slovenije je pri nas za mednarodno zaščito zaprosilo okoli 150 ljudi.

Vlada Republike Slovenije za boljše soočanje s povečanimi migracijskimi tokovi in zaradi preobremenjenosti prostovoljcev v naslednjih mesecih načrtuje vzpostavitev urada za migracije, ki naj bi prevzel celotno oskrbo migrantov in razbremenil nevladne ter humanitarne organizacije in pripadnike Civilne zaščite.

Temelj za določanje, kdo je begunec, za določitev vseh pravic in dolžnosti beguncev v njihovi državi gostiteljici predstavlja Ženevska konvencija. Republika Slovenija je Ženevsko konvencijo o beguncih sprejela že leta 1992, ki skupaj s še nekaterimi konvencijami predstavlja temelje pravil mednarodnega humanitarnega prava. Kljub temu da je bila sprejeta pred 65 leti, Ženevska konvencija o beguncih še vedno predstavlja temelj zaščite beguncev po svetu. Mednarodna zaščita pa je v Republiki Sloveniji tudi ustavno varovana kategorija.

Republika Slovenija je kot država članica Evropske unije zavezana tudi k vzpostavitvi skupne evropske azilne politike oziroma skupnega evropskega azilnega sistema ter delitvi bremen in solidarnosti med državami članicami Evropske unije pri sprejemanju beguncev.

Voditelji držav članic Evropske unije so na zasedanju Evropskega sveta konec junija 2015 sprejeli odločitev, da bomo z namenom delitve bremen in solidarnosti med državami članicami v Evropski uniji skupno preselili 60.000 oseb. Strinjali so se, da je odločitev posamezne države o sodelovanju v teh projektih prostovoljna in temelji predvsem na razpoložljivih kapacitetah za sprejem. Na podlagi aktualnih zavez bo Slovenija sprejela 587 oseb; v okviru premestitev iz Italije in Grčije 567, v okviru trajnih preselitev pa 20. Za uresničitev obvez premestitve in trajne preselitve je Ministrstvo za notranje zadeve že pripravilo izvedbeni načrt.

Ministrstvo za notranje zadeve je v letu 2015 intenzivno pripravljalo nov Zakon o mednarodni zaščiti, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela konec leta 2015. Temeljni razlog za sprejetje predmetnega zakona je obveznost prenosa dveh direktiv Evropske unije, ki sta v letu 2013 prenovili standarde na področju sprejema prosilcev za mednarodno zaščito in postopkov za priznanje mednarodne zaščite. Prilagoditve so potrebne tudi zaradi izvajanja nove t. i. dublinske uredbe.

Nov zakon naj bi med drugimi tako jasneje določil posebna jamstva za prosilce, jasneje opredelil institut nedopustne prošnje, opredelil elemente za ugotavljanje otrokove največje koristi, uvedel osebni razgovor v dublinskem postopku, natančno določil roke za odločanje in skrajšal roke pri hitrem odločanju, omejil možnost vlaganja ponovnih prošenj, kakor tudi čas, v katerem je to možno narediti, ukinil enkratno denarno nadomestilo in na novo opredelil pravico do denarnega nadomestila za zasebno nadomestitev.

Z letom 2015 se je zaključilo črpanje sredstev iz finančne perspektive 2007–2013 in

pričelo črpanje sredstev iz nove evropske finančne perspektive, tj. Sklada za azil, migracije in vključevanje (t. i. AMIF). Sredstva bodo med drugim namenjena pomoči in podpori prosilcem za mednarodno zaščito (informacije o postopkih, pravna pomoč, prevajanje, tolmačenje) in izvajanju programov za osnovno pomoč državljanom tretjih držav, vključno z osebami z mednarodno zaščito (jezikovni tečaji, izobraževanje, ukrepi za olajšanje vstopa na trg dela ...).

Ministrstvo bo na področju vključevanja nadaljevalo z izvajanjem programa Začetna integracija priseljencev za državljane tretjih držav, ki združuje učenje slovenskega jezika in spoznavanje slovenske družbe, programe, ki bodo spodbujali aktivno vključevanje posebnih ciljnih skupin državljanov tretjih držav v slovensko družbo, programe celostne pomoči osebami z mednarodno zaščito pri vključevanju in programe spodbujanja medkulturnega dialoga. ■

»UNHCR močno zavezan k svoji vlogi skrbnika in promotorja zaščite beguncev«

Intervju s Caroline Van Buren, višjo koordinatorico za nujne operacije Agencije Združenih narodov za begunce (UNHCR) in vodjo pisarne UNHCR v Sloveniji

Preteklo leto je zaznamovala begunska in migrantska kriza v Evropi; število beguncev, ki prihajajo v Evropo, je doseglo najvišjo raven v tem stoletju. Begunska kriza je bila v Evropi visoko na agendi: v začetku leta smo brali o »oddaljenih« tragedijah v Sredozemskem morju. Kmalu smo bili potisnjeni izven območja udobja vloge opazovalcev v tiste, ki zagotavljajo pomoč velikemu številu beguncev, ki prečkajo Slovenijo in Evropo. Kako vi vidite odziv Evropske unije in njenih članic na begunsko krizo? Kako usklajen je bil odziv?

Aktualni pojav je brez primere. Gre za migracijske tokove proti Evropi, ki kot mešane migracije zajemajo ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in begunce, ki bežijo pred vojnami izven Evrope. Takšna situacija zahteva tesno sodelovanje vseh humanitarnih akterjev na terenu, od vlad do mednarodnih

Foto: Večer

organizacij in civilne družbe. V tem kontekstu morajo države članice Evropske unije oblikovati skupen akcijski načrt in pristop, da se soočijo s tem skupnim izzivom in zagotovijo zaščito tistim, ki jo potrebujejo.

Kdo je v skladu z relevantnim mednarodno-pravnim okvirjem upravičen do mednarodne zaščite?

Koncept zaščite beguncev je opredeljen v Ženevski konvenciji iz leta 1951 in njenem Protokolu o statusu beguncev iz leta 1969. Kot določa Konvencija, je begunec posameznik, ki »se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem, ki temelji na rasni, verski, narodnostni pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenemu političnemu prepričanju, nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi strahu ne želi ostati pod zaščito te države.«

Evropa v okviru pravnega reda Evropske unije na področju azilne politike, v tem kontekstu še posebej Direktive o standardih in Preoblikovane direktive o standardih, zagotavlja dodatno obliko zaščite (subsidiarno zaščito) tistim, ki niso upravičeni do statusa begunca, vendar potrebujejo mednarodno zaščito.

Obstajajo tudi druge oblike zaščite, do katere so med drugimi upravičene žrtve trgovine z ljudmi in osebe brez državljanstva.

Kako ocenjujete vlogo Slovenije pri naslavljanju aktualne begunske krize in nudenju pomoči beguncem, ki prečkajo Slovenijo?

Sprva so se kot posledica nenadnega in nepričakovanega prihoda ljudi na mejni prehod Brežice pojavili številni izzivi. Za tem je Slovenija uspešno vzpostavila sistem, ki deluje. Kot v vseh sistemih je tudi v tem prostor za izboljšave – še posebej, če se stanje od časa do časa spreminja. Vsi vključeni partnerji so izkazali visoko stopnjo strokovnosti in sodelovanja. UNHCR vzdržuje tesno sodelovanje z vsemi akterji tako na operativni kot tudi na politični ravni in je pripravljena zagotavljati potrebno podporo vladi.

Kakšen okvir za zaščito beguncev ponuja slovenski sistem? Kateri bodo njegov ključni izzivi, če bo večje število prosilcev zaprosilo za azil v Sloveniji?

Slovenija je podpisnica Ženevske konvencije, mednarodnih instrumentov za zaščito človekovih pravic in kot članica Evropske unije neposredno izvaja uredbe Evropske unije ter v nacionalni pravni red prenaša direktive

Evropske unije na področju migracij in azila.

Vemo, da se oblasti pripravljajo na morebitno spremembo situacije, ko bi v primeru povečanja števila ljudi, ki bi ostali v Sloveniji, potrebovali večje sprejemne zmogljivosti.

Prosilci za azil morajo zagotovo imeti dostop do azilnih postopkov in možnosti integracije v Sloveniji. Čeprav je odgovorna Slovenija oz. država, morajo vsi akterji podpirati vlado za uspešno zagotavljanje učinkovite zaščite.

Kakšna je vloga UNHCR v Sloveniji? Kakšno pomoč zagotavljate in kakšen je vaš mandat?

Mandat UNHCR je, da vodi in koordinira mednarodno ukrepanje na področju zaščite beguncev in reševanja problemov beguncev po vsem svetu. Naš osnovni cilj je, da varujemo pravice in zagotavljamo dobrobit beguncev. Prizadevamo si zagotoviti, da lahko vsakdo uveljavlja pravico do azila in išče varno zatočišče v drugi državi, z možnostjo, da se prostovoljno vrne domov, integrira v lokalnem okolju ali preseli v tretjo državo.

V prvi vrsti je naloga UNHCR zaščita zadevnih oseb UNHCR. To so begunci, notranje razseljene osebe in osebe brez državljanstva. Posebno pozornost namenjamo ranljivim skupinam oseb, kot so otroci, nosečnice in starejši.

V Sloveniji UNHCR zagotavlja storitve tolmačenja za policijo, partnerske in druge organizacije, ki te storitve potrebujejo. Zagotavljamo tudi osnovno nujno pomoč, od šotorov, grelcev, zložljivih postelj in gumijastih vzmetnic do odej, spalnih vreč, dežnih plaščev, otroških zimskih jaken, nogavic in obutve, higienskih paketov. UNHCR je zagotovil tri mobilne kuhinje in z dodatnimi sredstvi pomaga pri širitvi Azilnega doma v Ljubljani.

Leto 2015 je prineslo niz novih razvojnih ciljev – ciljev trajnostnega razvoja, ki prepoznavajo medsebojno povezanost razvoja in migracij. Hkrati smo bili priča neprimerljivim tragedijam ljudi, ki iščejo zaščito. Kaj nas čaka v letu 2016? Kaj bi lahko bili vzroki, ki bodo v prihodnosti botrovali temu, da bodo ljudje bežali od doma; in kako lahko učinkovito naslovimo potrebe vedno večjega števila razseljenih oseb?

Pritisk na azil in na spoštovanje nedotakljivosti azila narašča skupaj s številom razseljenih oseb na globalni ravni. Danes je stiska beguncev dosegla neprimerljive ravni

in intenzivnost polarizacije. UNHCR ostaja trdno zavezan k svoji vlogi skrbnika in promotorja zaščite beguncev. Še naprej bomo vlagali vse napore, da zagotovimo, da lahko imajo ljudje, ki potrebujejo zaščito, varno in dostojno življenje v državi gostiteljici.

Glede na naraščajoče število razseljenih ljudi moramo še toliko bolj upoštevati primere, v katerih je mogoča prostovoljna vrnitev. To ni pomembno le z vidika družb v državah gostiteljicah, temveč tudi z vidika, da svet dobi upanje, da za vrnitev domov obstaja možnost. Vendar pa je še najpomembnejše, da se osredotočimo na iskanje rešitev za tiste konflikte, zaradi katerih ljudje bežijo, da si rešijo življenje. To pomeni, da pozivamo vlade, naj vložijo več energije in sredstev v reševanje sporov. Nato pa moramo države spodbuditi, da bodo olajšale prehod beguncev in jim za dosegajo cilja ponudile zakonite poti ter jim omogočile, da se jim ne bo potrebno posluževati storitev nezakonitih tihotapcev. ■

Odziv Mednarodne organizacije za migracije na izzive sredozemskih migracijskih tokov proti Evropi

IOM - OIM

Migracije so bile osrednja zgodba leta 2015, saj je pred vojno, revščino in preganjanjem skušalo pobegniti neprimerljivo veliko število ljudi. Migracijski tokovi čez Sredozemlje niso nov pojav, a navkljub temu se evropska soseščina trenutno sooča s povišano stopnjo nestabilnosti in oboroženih konfliktov. V okviru najbolj obsežnega razseljevanja ljudi od druge svetovne vojne je od januarja 2015 v Evropo po morju in kopnem prispelo več kot milijon migrantov ter beguncev. Nadaljujoča humanitarna kriza in kompleksni migracijski izzivi so ne le preobremenili odzivne zmogljivosti najbolj izpostavljenih držav članic Evropske unije (EU), temveč tudi postavili na preizkus temeljna načela in skupne vrednote EU.

V letu 2016 **Mednarodna organizacija za migracije** (*International Organization for Migration* – IOM) **Slovenija** izvaja številne dolgoročne pobude, nove projekte in regionalne aktivnosti, ki vključujejo:

- **projekt nujnega odziva**, financiran s strani Razvojnne banke Sveta Evrope, s katerim želi prispevati k učinkovitejšemu upravljanju migracijskih tokov, in sicer z vzpostavitev mehanizma za zgodnje obveščanje in izmenjavo informacij; s podporo in pomočjo slovenskim oblastem pri nudenju ustreznih sprejemnih kapacitet in storitev za migrante ter begunce z zagotavljanjem neživilskih izdelkov; z omogočanjem dostopa migrantom in beguncem do zdravstvenih storitev in psihosocialne podpore; ter z identifikacijo ranljivih skupin, vključno z žrtvami trgovine z ljudmi, in z omogočanjem dostopa le-tem do takojšnje

podpore z napotitvijo na specializirane storitve;

- **spremljanje migracijskih tokov**; te zajemajo posamična vzorčna anketiranja z migranti za izgradnjo celovite slike o tem, zakaj in kako se ljudje gibajo iz izvornih držav ter tudi preko zahodno balkanske tranzitne poti, s ciljem ustreznega odziva na njihove potrebe;
- **postopki združevanja družin**, pri katerih IOM pomaga v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve, vključno z zagotavljanjem informacij ter celovite logistične pomoči in pomoči pri potovanjih pri ponovnem združevanju družin v Sloveniji;
- IOM Slovenija se je pridružil pobudi devetih držav za zagotavljanje boljših pogojev za hitro in uspešno **vključitev oseb s priznanim mednarodno zaščito na trg dela**;
- IOM Slovenija izvaja **program prostovoljne vrnitve in reintegracije** (*Assisted Voluntary Return and Reintegration programme*) za osebe, ki se želijo vrniti domov, kar zajema tudi vse operativne in logistične vidike vrnitve ter možnosti dodatne pomoči za ponovno vključevanje v obliki financiranja poslovnih načrtov, sredstev za izobraževanja in usposabljanja, medicinsko pomoč, začasno nastanitev in drugo podporo;
- IOM Slovenija pričinja skupaj z Uradom Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) in partnerskimi nevladnimi organizacijami v Sloveniji z izvajanjem **Regionalnega odzivnega načrta za begunce in migrante** (*Regional Refugee and Migrant Response Plan*), ki bo prispeval k usklajenemu odzivu, ta pa ne bo naslavljal le humanitarnih potreb ter potreb po zaščiti migrantov in beguncev,

ampak bo tudi human, osnovan na človekovih pravicah in trajnosten. Prednostni sektorji odziva v Sloveniji so zaščita; hrana; zdravje in prehranske razmere; nastanitev, neživilski izdelki ter oskrba z vodo, sanitarije in higiena. To partnerstvo bo še dodatno izboljšalo usklajenost in prispevalo k zagotavljanju zanesljivejših informacij in izmenjavi podatkov med vsemi vpletenimi deležniki.

Medtem ko je potrebno naslavljanje negativne vplive prisilnih in neregularnih migracij, je pomembno tudi razumeti, da so bile migracije v preteklosti pozitivna sila tako za migrante kot za države, v katere so se preselili. Pri prepoznavanju migracij, če so dobro vodene, kot nujne, neizogibne in zaželeno resničnosti si IOM že dolgo prizadeva za sprejetje uravnoteženega in dolgoročnega pristopa, ki bi spodbujal urejene, zakonite in odgovorne migracije ter mobilnost. Skupen izziv odločevalcev je izkoristiti energijo migracij za doseganje smotrnih in konstruktivnih ciljev ob zmanjševanju negativnih učinkov. Cilj ukrepov mora biti, da bodo migracije koristne za človekov razvoj tako v državah izvora kot cilja in bodo predstavljale alternativno možnost za tiste, ki se soočajo s smrtno nevarnimi potovanji in primanjkljajem razvojnih možnosti. Generalni direktor IOM-a William Lacy Swing pa ob tem opozarja še na en zelo pomemben vidik, in sicer da moramo pri naslavljanju migracij spodbujati tudi proces integracije, saj lahko vse strani žanjejo koristi šele takrat, ko se migranti uspešno vključijo v svoje nove skupnosti in pridobijo občutek pripadnosti. ■

Več informacij: www.iom.int

UNICEF za pravice vsakega otroka

UNICEF podpira pravice vsakega otroka in deluje v njegovo dobrobit, kar se zrcali v vseh njegovih aktivnostih. V sodelovanju s partnerji deluje v 190-ih državah sveta, pri čemer posebno pozornost namenja oskrbi najranljivejših in najbolj ogroženih otrok.

Tudi v Sloveniji že nekaj mesecev spremljamo zgodbe o ljudeh v stiski, preganjanih zaradi grozot vojne, ki se podajajo na življenjsko nevarne poti, da bi našli varno zavetje v Evropi. V ozadju begunske problematike so tudi tragične zgodbe otrok in njihovih družin, ki bežijo pred spopadi in nevzdržnimi življenjskimi razmerami v svojih državah.

PARTNERSTVO ZA UČINKOVITEJŠO SKRB IN ZAŠČITO OTROK BEGUNCEV IN MIGRANTOV V SLOVENIJI

Več kot 2.000 beguncev in migrantov vsak dan prečka Slovenijo – med njimi mnogi otroci. Zato je UNICEF z **Vlado Republike Slovenije** pred časom sklenil dogovor, usmerjen v učinkovitejšo skrb in zaščito otrok beguncev ter migrantov. Kljub prizadevanjem slovenske vlade, da migrantom in beguncem omogoči zavetje ter nujno pomoč, so zaradi razsežnosti krize podporni sistemi že močno obremenjeni. Humanitarne potrebe najranljivejših skupin – tudi otrok – so precejšnje, četudi se večina beguncev in migrantov v Sloveniji zadrži le krajši čas na poti do zelene države. Vendar so otroci v prvi vrsti otroci, zato potrebujejo varnost, čas za počitek in igro, ustrezno prehrano in toplo zavetje.

UNICEF in slovenska partnerska nevladna organizacija **Slovenska filantropija** se bosta na terenu osredotočila na naslednje ključne ukrepe:

UNICEF-ovo osebje na terenu v Dobovi z igro zabava otroke begunce in migrante, medtem ko ti čakajo, da bodo s svojimi družinami nadaljevali pot.

- **Vzpostavitev otrokom in družinam prijaznih UNICEF-ovih prostorov**, ki bodo omogočali varna območja za počitek otrok, izobraževalne aktivnosti in nudenje prve psihosocialne pomoči ter informacije in drugo podporo, ki jo potrebujejo. UNICEF bo prostore opremil zimskim razmeram primerno, priskrbel pa bo tudi topla oblačila, obutev in odeje. Otrokom prijazni prostori bodo prvi korak na poti do tako imenovanih Podpornih središč za otroke in družine, ki bodo UNICEF-u, v sodelovanju z Uradom Visokega komisarjata Združenih narodov za begunce (UNHCR) in Rdečim križem, omogočala bolj integrirane storitve in zaščito družin na begu.
- **Okrepitev usposabljanja osebja in prostovoljcev na terenu** o boljši zaščiti otrok v sprejemnih in nastanitvenih centrih.
- **Vzpostavitev posebnih koticov za matere z otroki**, ki bodo omogočali čisto in varno mesto za previjanje in dojenje otrok, na voljo pa jim bodo tudi higienski pripomočki.
- **Podpora zagotavljanju higienskih standardov** v vseh sprejemnih in nastanitvenih centrih in delitev paketov s higienskimi pripomočki.

UNICEF bo svoj odziv prilagajal glede na razmere in potrebe na terenu ter razpoložljiva finančna sredstva. ■

Več informacij: www.unicef.si.

»Moj dan v sprejemnem/ nastanitvenem centru«

BREŽICE

Ko sem se prvič bližala nastanitvenemu centru za begunce v Brežicah, so me obdajali mešani občutki. Ob prihodu in prvem stiku z njimi sem videla, da nismo tako zelo različni in si želimo istih stvari: človeka vrednega življenja, varnosti, topline ... Omogočiti svojim otrokom boljšo sedanost in prihodnost ter živeti v miru. S sodelavkami Karitas smo doživele veliko lepih trenutkov v srečanjih z begunci. Vse te besede hvaležnosti, pogledi zaupanja in nasmehi iskrenosti ti dajejo moč za nadaljevanje, ko postane delo težko zaradi utrujenosti. Medtem ko so ene skupine odhajale in prihajale druge, smo morale prostore počistiti. Za to rabi človek kar veliko ljubezni, dober želodec in zavedanje, da tudi mi po koncertih in prireditvah večkrat pustimo za seboj podobno stanje. V centru je bila družina, ki je tam ostala več dni, ker sta bili mamica in najmlajša hčerka, ki je zbolela za pljučnico, na zdravljenju v bolnici. Oče je postrojil svoje tri otroke in nas prosil za metle. Skupaj z nami so pospravljali prostore za prihod novih beguncev. Najmlajša je

bila stara verjetno nekje med tremi in štirimi leti, takoj me je spomnila na mojo hčerko, ki je v tisti noči mirno spala v našem toplim domu. Človek bi mislil, da bo mala begunka nejevoljna zaradi vsega, kar je prestala, toda deklica je čistila in si prepevala. Hitro sem skočila pogledat, če imamo v skladišču kakšno lepo igračko. Našla sem prekrasnega medvedka in ko sem ji ga dala, ni besed, kakšno veselje se ji je izrisalo na obrazu. Tistega dne so zapustili center in ko so odhajali, se je obrnila in mi poslala nasmeh. Večkrat pomislim nanjo in njeno družino, v mislih jim pošiljam blagoslov in upam, da bodo našli nov dom, kjerkoli bodo pristali. Že prvo noč sem domov odšla bolj mirna. Zavedala sem se, da sem lahko presrečna, ker sem se rodila na pravem delu planeta. Vsak se lahko postavi v položaj nesrečnikov, ki jim gre samo za golo preživetje med bombami, raketami in noži. V resnici pa je čisto enostavno – ljudem, ki potrebujejo pomoč, je treba pomagati. Takoj in z vsem srcem!

Anja, prostovoljka Karitas Brežice

DOBOVA

Pomagam že od začetka krize. Ker sem v pokoju, imam čas, poleg tega rad delam z ljudmi, in še družba mi je všeč. Delam približno trikrat na teden po dvanajst ur, en teden podnevi, en teden ponoči. Na peronu (op. a. železniški postaji v Dobovi) je vsak dan drugačen, doživiš marsikaj lepega, a pridejo tudi dnevi, ki te šokirajo. In ti šoki ostanejo s tabo še nekaj časa.

Dušan, prostovoljec Humanitarnega društva ADRA Slovenija

Foto: Uroš Primožič, Slovenska filantropija

DOBOVA

Zadnji begunec v skupini ob spremstvu glasnega prigovarjanja policistov vstopi v avtobus. Vodja izmene z znakom pokaže, da so pripravljene na odhod. Voznik policijskega avtomobila prižge luči in konvoj šestih avtobusov in dveh spremljevalnih vozil odpelje. Smer? Avstrija. V sprejemnem centru zavladava spokojna tišina. Za trenutek se zdi, kot da se je čas ustavil, kot da ni ničesar. Vse potihne, številni policisti izginejo. Sliši se le oddaljen hrup avtomobilov. Šotori, ki so bili še pred kratkim polni ljudi, v katerih so se za silo pogreli in odpočili, so sedaj prazni. Če bi vanje vstopil nekdo, ki v zadnjih štirih mesecih ni sledil novinarskim objavam, bi morda pomislil, da so ogromni beli šotori razstavni artikli, postavljeni na ogled morebitnim najemnikom ali kupcem. Le ogromni kupi zloženih volnenih odej pričajo o tem, da so ti šotori že oddani. Oddani najemnikom, ki plačujejo najdražjo najemnino na zemeljski obli, a tu bivajo le kratek čas. Zelo kratek čas, skoraj tako kratek, kot je kratek trenutek miru in tišine v sprejemnem centru, ki ga preseka klic vodje izmene. Prihajajo novi najemniki.

ŠENTILJ

»Glej jih, glej jih, kam pa gredo?« Pogledamo proti spodnjemu delu centra. Po stari cesti, ki vodi proti trenutno zaprtemu mejnemu prehodu, se v smeri proti avstrijski meji vije kolona ljudi. »Spet nas niso obvestili.« Tečemo za njimi. Skupina šteje približno sto ljudi. Na čelu hodita dva policista, dva policista

hodita vsak na eni strani, od zadaj pa počasi sledi policijski avtomobil. Pridružimo se koloni, ki tiho z enakomernim tempom hodi proti mejnemu prehodu. Za nami se pridružijo še prevajalci, vprašanja se vrstijo: »Kje smo, je to hrvaška meja? Kam nas peljejo, kam gremo?« Vse skupaj dokumentira snemalec nemške televizije. Skupina prikoraka do šotorov tik ob meji. Policaji nam naročijo, naj begunci počakajo v šotoru. Prostovoljci in prevajalci ostanemo z njimi, medtem ko policisti na drugi strani šotorov čakajo na signal avstrijskih policistov. »Dobrodošli v Makedoniji,« se pošali prevajalec in s tem vnese rahel nemir med sicer do sedaj zelo mirno skupino ljudi. »Zapuščate Slovenijo in vstopate na območje Avstrije,« jih pomiri prevajalec. »Brez prerivanja, postavite se v vrsto, vsi boste šli naprej!« Skupina se nemudoma umiri in sledi danim navodilom. Moža, ki stojita prva v vrsti, nas prosita za cigarete, saj jih v Sloveniji nista imela možnosti kupiti. Pojasnimo jima, da jih bosta lahko kupila v Avstriji. Policist da znak, da lahko nadaljujejo pot, mi pa ostanemo na mestu, naprej ne smemo. V petih minutah je šotor izpraznjen, begunci pa so že v Avstriji. Za njimi ostane le spalna vreča. Morda jo je lastnik pozabil, morda pa jo je pustil namenoma, ker jo ne bo več potreboval. V Avstriji se za razliko od Slovenije lahko kupi cigarete, morda pa se za razliko od Slovenije najde tudi topla postelja.

Uroš, prostovoljec Slovenske filantropije

DOBOVA

Ko sem prvič prišla domov z nočne izmene v Dobovi, sem si rekla: »Neprecenljiva in presunljiva preizkušnja. Tisočkrat sem hvaležna za domačo posteljo in dom.«

Ko sem v skladišču v Rigoncah zlagala oblačila, namenjena migrantom, sem med oblačili naletela na roza majčko s Pujso Peko, trenutno najljubšim pravljicnim likom mojih dveh vnukinj. Pomislila sem, kako je to majčko nosila neka srečna slovenska punčka, sedaj pa jo bo morda nosila begunska deklica, ki ne razume, zakaj se mora v mrazu in lačna potikati po vlakih in po tujih krajih in nima svojega doma. Kamen bi moral imeti namesto srca, da se ti ne bi zasmilili v srce trgajoči žalostni in utrujeni pogledi begunskih otrok.

Prijaznost se vrača s prijaznim. Vsaka nova skupina migrantov je ob prihodu praviloma utrujena, naveličana, premražena, odrasli gledajo mrko v tla, otroci jočejo. Če jih ob prvem stiku pozdraviš in se jim nasmeheš, dobiš nazaj nasmešek in hvaležen hvala. Ko sem bila v nekem trenutku zamorjena in sem molče delila hrano, zakrita čez obraz z masko, ni bilo pozdrava tudi z nasprotne strani. Tisočkrat sem v teh dneh slišala hvaležen hvala.

Tudi mene je strah vsega tega, kar se sedaj dogaja, strah me je za prihodnost svojih otrok in vnukov, vseeno pa še verjamem v dobro. Premajhna in nepomembna sem, da bi lahko vplivala na razmere in odločitve velikih. Neizmerno me žalosti, kaj preživljajo migranti, predvsem njihovi otroci, ki bežijo pred krutim nasiljem in želji za mirnim, boljšim in varnim življenjem in človeškim dostojanstvom.

Hvaležna sem za vse, kar imam – za dom, za zdrave otroke in vnuke, za brata, mami in celo družino, za svoj poklic, za delo, za knjige, ki jih lahko berem, za glasbo, ki jo lahko poslušam. Če bom lahko, bom po svojih močeh pomagala drugim.

Opazila sem, da so nekateri moji »prijatelji« postali do mene zadržani, ko so izvedeli, da sem se vključila v prostovoljno delo z migranti in da nameravam tudi v bodoče delati in pomagati na tem področju.

Staša, prostovoljka Rdečega križa Slovenije

»Slovenija naj se zavzame za solidarno Evropo«

Foto: PIC

Nevladne organizacije smo v avgustu 2015 pričele slovensko vlado intenzivneje naslavljati z vprašanji o tem, kako potekajo priprave na prihajajoči val beguncev in kakšna pomoč oz. kakšna oskrba bo tem ljudem v Sloveniji zagotovljena. V teh prizadevanjih smo se združile številne nevladne in humanitarne organizacije (NVO), katerih koordinacijo je prevzela SLOGA. Znotraj skupine NVO so se oblikovale podskupine organizacij, ki imajo bolj usmerjena znanja, npr. na področju nujenja humanitarne pomoči, odnosov z javnostmi, monitoringa ipd. PIC kot organizacija, ki deluje na področju pravnega varstva temeljnih človekovih pravic, se je skupaj z Amnesty International Slovenija, Mirovnim inštitutom, društvom Humanitas, društvom OVCA, Slovensko fundacijo za UNICEF, Slovensko filantropijo, Društvom

za nenasilno komunikacijo in še nekaterimi organizacijami združila v skupino za spremljanje obravnave beguncev v Sloveniji.

Večina teh organizacij je dnevno prisotnih na terenu, saj njihovi sodelavci in prostovoljci tam opravljajo različna dela, nudijo pomoč in pri tem sodelujejo predvsem s Civilno zaščito in Policijo. PIC kot implementacijski partner Urada Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) beguncem nudi informacije in pomoč ter drugo podporo sodelavcem UNHCR na terenu. Naša posebna skrb gre mladoletnikom brez spremstva in drugim ranljivim skupinam.

Namen in vloga naših organizacij je spremljanje ukrepov, ki jih izvaja država v povezavi s povečanim begunskim tokom, ter opozarjanje na pomanjkljivosti, ki jih je po našem mnenju potrebno odpraviti. Glavno vodilo oz. standardi, ki jim sledimo, so tisti,

ki jih je naša država sprejela skozi ratifikacije različnih konvencij, pogodb in zakonov ter jih je dolžna spoštovati tudi v takšnih izrednih razmerah. Na slovensko vlado smo tako naslovili že vrsto pozivov in priporočil, kako naj se po našem mnenju ustrezneje izvaja oskrba, namestitev, pomoč, kako naj se bolj učinkovito izvajajo postopki registracije ipd. Z namenom ustvarjanja konstruktivnega dialoga v svojih pozivih vedno predlagamo tudi rešitve. Prednosti našega sodelovanja so bile prepoznane tudi na Ministrstvu za notranje zadeve, s predstavniki katerega NVO redno komuniciramo.

Zadnji predlog NVO se nanaša na pripravljajoče se spremembe Zakona o mednarodni zaščiti. Pri tem izražamo posebno skrb zaradi zakonskih predlogov, s katerimi se po našem mnenju močno krči dejanski dostop do azilnega postopka in integracijske pomoči. Trend sprememb v slovenski azilni politiki v zadnjih letih kaže na konstantno zmanjševanje obsega pravic prosilcev za mednarodno zaščito oz. beguncev. Menimo tudi, da je Slovenija glede na obstoječo begunsko krizo, kljub našim omejenim integracijskim sposobnostim, ob dodatnem angažiranju različnih akterjev sposobna sprejeti večje število beguncev, kot navaja v pogovorih o kvotah.

Od Vlade Republike Slovenije pričakujemo, da se zavzame za solidarno Evropo, ki bo sprejela begunce in jim pomagala, da na ravni Evropske unije glasno zastopa ta stališča, temelječa na solidarnosti in načelih človekovih pravic. ■

Begunski val je povzročil Zahod

Evropa se v zadnjem letu sooča s precej množičnim valom beguncev, ki izvirajo predvsem iz Sirije, Iraka in Afganistana. Prihodi beguncev generirajo krepitev protiislamskega diskurza v članicah Evropske unije (EU), zato je nujno vedno znova poudarjati, da je begunski val v daleč največji meri posledica zahodnih vojaških posredovanj v muslimanskem svetu v zadnjih 15-ih letih, kajti le-ta so neposredno ali posredno povzročila nastanek ali krepitev oboroženih konfliktov, ki razdirajo države, iz katerih večinoma izvirajo begunci.

Prvi tak zahodni poseg je bil napad Združenih držav Amerike (ZDA) na Afganistan leta 2001, ki je povzročil razplamtevanje sicer že prej obstoječega medetničnega konflikta v državi. Američani so talibski režim namreč zrušili na takšen način, da so poleg svojih močnih zračnih napadov organizirali kopensko ofenzivo koalicije manjšinskih etničnih skupnosti Tadžikov, Hazarov in Uzbekov (»Severno zavezništvo«), ki so se že prej borile proti talibom. Posledično so se etnični manjšinci v veliki meri identificirali z novim, ameriško vzpostavljenim posttalibskim režimom, o čemer priča na primer to, da so v novi afganistanski vojski Tadžiki zavzemali neproporcionalno velik delež častniških mest. Vendar pa so pripadniki večinske in tradicionalno vladajoče etnične skupnosti Paštunov, iz katere se tudi rekrutirajo talibi, v ameriški oziroma zahodni vojaški prisotnosti v deželi (zmeraj bolj) videli tujo okupacijo, proti kateri so se začeli boriti. Američani so sovražnost Paštunov zelo povečevali z letalskimi napadi, v katerih so praviloma umirali tudi civilisti, in z nočnimi operacijami, v okviru katerih so vdirali v paštunske hiše, s čimer so sprožili zakon maščevanja, vsebovan v paštunskem nenapisanem pravnem kodeksu *Paštunvali*. Posledica je, da se med bojevanjem sil afganistanske vojske s talibi, o čemer praviloma poročajo zahodni mediji, v bistvu dogaja spopad med manjšinskimi skupnostmi, ki podpirajo posttalibski režim,

in večinskimi Paštuni, ki rušijo ta režim in manjšince obravnavajo kot kolaborante z zunanjim napadalcem. Konflikt še dolgo ne bo končan, tudi in predvsem zaradi še nadaljnje ameriške (zahodne) finančne in vojaške podpore posttalibskemu režimu.

ZDA so še večjo katastrofo povzročile z napadom na Irak leta 2003, kajti z njim so ustrelile v zgodovinsko, simbolno in religijsko srce muslimanskega sveta. Irak ima namreč izjemen pomen tako za sunitske kot tudi šiitske muslimane. Američani so z napadom zaradi učinka, o katerem govori sociološki koncept kulturne obrambe, povzročili izjemno povečanje religijske identitete iraških (in drugih) sunitov, posledično pa nastanek »Organizacije za tavid in džihad«, predhodnice današnje ultraradikalne islamistične skupine »Islamska država«, ki je že leta 2003 začela destruktivno napadati iraške šiite. Slednji so v ameriškem napadu videli veliko zgodovinsko priložnost in so z Američani vsaj pasivno sodelovali. ZDA so namreč zrušile sunitskega oblastnika Sadaama Huseina, kar je šiitski populacijski večini v državi omogočilo, da je prvič po letu 1638, ko je Iraku prenehal vladati iranski šiitski safavidski imperij, prevzela oblast. Sunitski napadi na šiite so leta 2006 povzročili izbruh izjemno destruktivne državljanske vojne, ki se je po letu 2008 sicer nekoliko polegla, vendar pa je po letu 2013 spet izbruhnila in traja vse do danes.

Ker Irak vsebuje štiri šiitska-dvanajstniška sveta mesta (Nadžaf, Karbala, Kazimajn in Samara) in ker je zibelka šiizma, je to povzročilo krepitev šiitskih političnih ambicij po celotnem Bližnjem vzhodu, hkrati pa omogočilo nastanek »šiitskega polmeseca«, neprekinjenega pasu šiitsko dominiranih političnih entitet, segajočega od Irana, preko Iraka in Sirije, do južnega Libanona. Na ta način se je zelo povečal vpliv Irana, ki je vse od 16. stoletja, ko je postal prva država, v kateri se je šiizem trajno uveljavil kot državna religija, najpomembnejši šiitski akter. Vse

to je povzročilo strah in veliko razburjenje sunitsko dominiranih zalivskih držav na čelu s Savdsko Arabijo. Savdska vladarska hiša, ki je tradicionalno v sporu z Iranom, se še posebej boji, da bi lahko prišlo do odcepitve severovzhodne savdske pokrajine Al Hasa, ki je naseljena s šiiti, kajti tam se nahajajo savdske naftne rezerve.

Posledično so sunitško dominirane države že zelo kmalu začele razmišljati o tem, kako bi lahko zrušile »šiitski polmesec« in tako zmanjšale iranski vpliv. Savdska Arabija, Izrael in Busheva administracija so leta 2007 dosegli tajni dogovor o odpravljanju iranskega vpliva (tudi) s krepitvijo radikalnih sunitških islamističnih skupin, za kar naj bi finančno in logistično poskrbela Savdska Arabija. Savdi so dejansko začeli sistematično krepiti sunitske radikalne džihadiste, priložnost za zrušitev »šiitskega polmeseca« pa so videli v Siriji, ki ji vlada šiitsko-alavitski režim Bašarja Al Asada, ki se lahko nasloni zgolj na okoli 30 odstotkov nesunitskega prebivalstva v državi. Savdska Arabija je, skupaj z ZDA in Izraelom, izkoristila proteste proti Asadovemu režimu leta 2011 in v Sirijo se je začela zlivati reka radikalnih sunitskih islamistov, ki vodijo boj proti režimu, ki traja vse do danes. Sirija je postala arena, v kateri že skoraj pet let divja ultradestruktivna vojna med sunitskim in šiitskim svetom, ki jo zaradi svojih interesov še krepita Zahod in Izrael. Posledica so množice beguncev, ki so se najprej zatekle v sosednje države Libanon, Jordanijo in Turčijo, zaradi tamkajšnje dolgoletne brezperspektivnosti in izginjanja upanja na konec vojne v Siriji pa v zadnjem času želijo priti v Evropo. ■

Pomen migrantov za gospodarski razvoj držav v razvoju

Foto: Fakulteta za družbene vede

Čeprav so migracije iz držav v razvoju pritegnile našo pozornost šele v zadnjem času, ko se je begunski val v Evropo močno povečal, se z vprašanjem odhoda v razvitejše države razvojna ekonomika ukvarja že dalj časa. Osnovni dilemi, kaj pomeni selitev delovne sile iz matične države, se je že zgodaj priključilo vprašanje, kako koristno usmeriti njihova nakazila v gospodarski razvoj domače države.

Teoretiki migracij (Todaro in Smith, 2015) običajno tolmačijo odhod ljudi z nizkimi kvalifikacijami kot pozitivno dejanje: njihov odhod razbremeni pritisk na domačem trgu dela, kjer je zaradi hitre rasti prebivalstva težko zagotavljati nova delovna mesta, delo v tujini jim pogosto omogoči pridobitev določenih znanj, ki so koristna za domače gospodarstvo, če se odločijo vrniti, njihova nakazila doma-

čim pa lahko pripomorejo k boljšem življenjskem standardu ter omogočijo izobraževanje mlajših bratcev in sestic. Bolj problematična za države v razvoju je selitev izobraženih ljudi, saj to predstavlja »odliv možganov«, ki jih države za uspešnejši gospodarski in družbeni razvoj še kako potrebujejo.

Nakazila »zdomcev« pomenijo pomemben priliv sredstev za države v razvoju: v letu 2014 je bilo nakazil za 439 milijard ameriških dolarjev (World Bank 2015a), bistveno več kot uradne razvojne pomoči (135 milijard ameriških dolarjev). Lestvica vodilnih držav po absolutnih zneskih (Tabela 1) je zelo različna od tiste, kjer merimo, kako pomembna so ta sredstva v odnosu do BDP-ja (Tabela 2). Za slednje so prav nakazila zdomcev pomemben vir financ za gospodarski in družbeni razvoj.

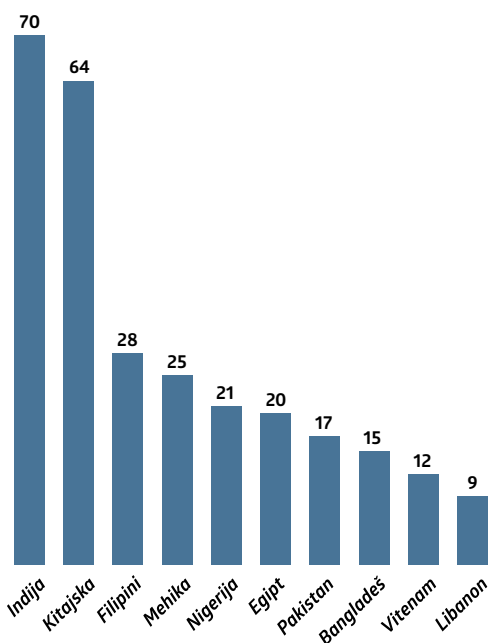

Tabela 1: Znesek nakazil v milijardah ameriških dolarjev, 2014

Vir: Migration and Development Brief 24, Svetovna banka, april 2015.

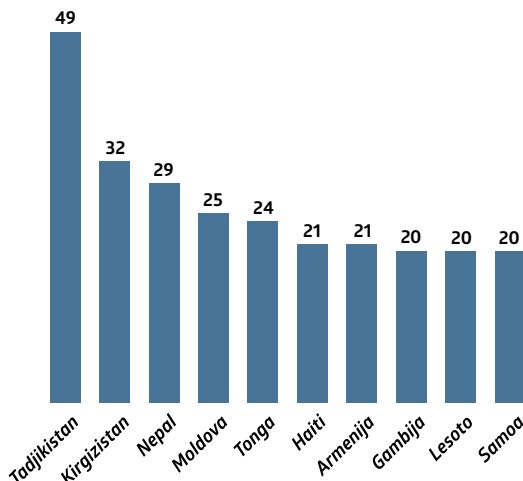

Tabela 2: Delež nakazil glede na BDP države, v %

Vir: Migration and Development Brief 24, Svetovna banka, april 2015.

Glede na obseg nakazil zdomcev se države v razvoju srečujejo s pomembnim izzivom: kako ta sredstva usmeriti v gospodarski razvoj in ne v neproduktivno potrošnjo. To seveda zahteva pripravo ugodnih naložbenih možnosti, ki morajo zagotavljati zanesljiv dohodek migrantom in jim omogočiti tudi povratek domov. V razpravah v pripravi trajnostnih ciljev razvoja¹ se je posebna skupina ukvarjala tudi z ukrepi na področju usmerjanja nakazil zdomcev kot pomembnega vira sredstev za realizacijo ciljev (izdaja posebnih obveznic (več o tem v Mohieldin in Ratha, 2014), v katerih bi zdomci varčevali, transakcijski stroški nakazil, zagotavljanje varnosti nakazil itd.). Posebno vprašanje predstavljajo stroški nakazovanja prihrankov domov, saj v povprečju še vedno dosegajo ali celo presegajo 8 odstotkov celotnega zneska. Stroški so sicer različni po državah, a običajno so najvišje provizije in najmanj zanesljive poti prav pri nakazilih v revne afriške države, tudi ker številni prejemniki ne poslujejo preko bank ali drugih uradnih finančnih institucij (World bank, 2015b). Tako Svetovna banka kot Združeni narodi, pa tudi nekatere države prejemnice, si prizadevajo, da se ti stroški znižajo in na ta način več sredstev pris-

pe do prejemnikov v državah v razvoju. Veliko vlogo igra lahko tudi tehnologija: različne aplikacije, ki jih ponuja mobilno bančništvo, se hitro širijo tudi na tem področju.

Mednarodna skupnost si prizadeva izkoristiti zasluge različnih posrednikov (tako legalnih, še posebej pa ilegalnih!) pri migracijah. Po ocenah Svetovne banke v povprečju posredniki zaposlitev npr. na Bližnjem vzhodu (destinacija številnih migrantov iz Indije, Pakistana, Bangladeša, pa tudi drugih azijskih držav) zaslužijo med 2000 in 5000 ameriških dolarjev (Abella and Martin 2014), pri nedovoljenih migracijah pa zneski presegajo 15.000 ameriških dolarjev. Z izboljšanjem sodelovanja med državami prejemnicami migrantov in tistih, iz katerih delavci migrirajo, ter z zagotavljanjem kakovostnejših informacij o možnostih za zaposlitve bi se lahko ti stroški znižali in tokovi bolje nadzorovali.

Iskanje priložnosti za boljši zaslužek je realnost današnjega sveta in migracije v različne smeri (z Juga na Sever, med državami Juga, med razvitimi državami ter tudi iz razvitih v manj razvite države) so dejstvo. Kako tokove ljudi usmerjati in blažiti vrsto negativnih posledic, še posebej nedovoljenih migracij in izkoriščanja stiske ljudi, ki migrirajo, je pomembno politično in razvojno vprašanje za mednarodno skupnost. ■

VIRI

Abella, M., and P. Martin. 2014. "Measuring Recruitment or Migration Costs: Key Findings from KNOMAD Pilot Surveys in Korea, Kuwait, and Spain." KNOMAD. Mimeo.

Mohieldin, M., and D. Ratha. 2014. "Bonds of the diaspora." Project Syndicate. July. www.project-syndicate.org/commentary/mahmoud-mohieldin-and-dilip-ratha-propose-a-new-way-to-channel-remittances-toward-development-goals

Todaro, Michael in Steven Smith, 2015. Economic Development, 12th Edition. Pearson.

World Bank (2015a). Migration and Development Brief 24; april 2015. <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1288990760745/MigrationandDevelopmentBrief24.pdf>

World Bank (2015b). The Cost of Sending Remittances December 2015 Data. www.worldbank.org/en/topic/paymentsystemsremittances/publication/the-cost-of-sending-remittances-december-2015-data

¹ www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/politike_mrs/cilji_trajnostnega_razvoja/

Od usklajenosti do skladnosti

Predlog smernic in priporočil za povečano skladnost politik za razvoj s krepitvijo institucionalnega modela načrtovanja, izvajanja ter spremljanja učinkov slovenske uradne razvojne pomoči

Foto: Matthias Schickhofer

Da ne pozabimo: več sto milijonov ljudi po svetu živi z manj kot evrom na dan. Nerazvitost v času globalizacije dobiva še druge oblike. Povečan prihod migrantov in beguncev iz dežel, kjer vladajo izjemne negotovosti, je Slovenijo in njene prebivalce soočil s posledicami omenjene globalizacije. Za zdaj se zdi, da ne želimo razumeti razlogov za preseljevanje ljudi, čeprav živimo v deželi, v kateri poznamo izrek »s trebuhom za kruhom« in ima skoraj vsak med nami koga od sorodnikov v tujini, s kopico zgodb o iz- ali priseljevanju. Leto 2016 je dobra priložnost, da okrepimo svoje edino orodje – mednarodno razvojno sodelovanje (MRS) in uradno razvojno pomoč (URP) – za soočanje z razlogi preseljevanja. Nerazvitost, konflikti, podnebne spremembe so samo nekateri izmed njih.

Časopis Delo v drugi polovici januarja poroča o stiskah beguncev in migrantov na Lesbosu (prispevki novinarja B. Videmška) kot posledici neusklajenosti ukrepanja Evropske unije. Poudarek je na blaženju in ne razreševanju na pol gordijskega vozla sirijske krize, v ozadju katere se v deželah relativnega pomanjkanja mladi moški zadolžujejo za selitev, z dolgom obremenijo svoje družine z namenom, da poiščejo delo v Evropski uniji – da bodo lahko odplačali dolg, z vsemi posledicami neodplačevanja, kar je samo ena izmed zgodb. Zato moramo razumeti razloge. Posledice že poznamo.

Zaradi razsežnosti problema bo morala slovenska mednarodna razvojna politika krepko pogledati preko visokih zidov »medsektorskega usklajevanja«. Naše trgovinske, gospodarske, okoljske, zunanje

politike bodo morale biti ne samo tehnično usklajene po razvojni plati, marveč dejansko medsebojno skladne. Da ne dajemo z eno in jemljemo z drugimi rokami. Zato smo v platformi SLOGA, v sklopu projekta Svetovljanska Evropa (*World Wise Europe*), ki se z januarjem 2016 zaključuje, pripravili niz smernic in priporočil, kako preoblikovati institucionalni okvir, da bomo lahko od zagotavljanja več kot le usklajenosti med različnimi razvojnimi projekti prešli k okrepljeni skladnosti med razvojnimi in ostalimi politikami, v pravem trenutku, ko poteka notranja evalvacija uspešnosti in učinkovitosti obstoječega modela in ko začnemo pripravljati nov program MRS. Izhajali smo iz ocene Ministrstva za zunanje zadeve, da mora Slovenija »za večjo učinkovitost svojega sistema posodobiti pravne podlage in način financiranja, te spremembe pa se morajo ustrezno odraziti v novih strateških dokumentih«. V nadaljevanju tako podajamo povzetek naših predlogov, ki bodo še predmet razprave med nevladnimi razvojnimi in drugimi organizacijami v procesu priprave programa MRS za prihodnje srednjeročno obdobje. Naj omenimo le še dejstvo, da se je Slovenija zavezala k implementaciji ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, med katerimi je zahteva po usklajenosti in skladnosti eksplicitno navedena v sklopu nujnih partnerstev za trajnostni razvoj. Zaveza, dana beseda, torej že je.

1. V novem zakonu o MRS potrebujemo jasno definicijo skladnosti politik za razvoj, ki bo vsebovala določila o obsegu, uporabi in izvedenosti tega instrumenta.

2. Postaviti si moramo jasna načela uporabe skladnosti politik za razvoj – razreševanje nasprotij med ključnimi cilji MRS in drugih politik še pred njihovim sprejemom, proaktivna podpora vključujočemu upravljanju v vseh odločevalskih fazah (od priprave, izvedbe, spremljanja in evalvacije izvajanja MRS), vsaj dvoletno zunanjo evalvacijo uspešnosti in učinkovitosti MRS v državah prejemnicah.

3. Okrepiti moramo čezsektorske mehanizme in orodja za usklajevanje ter doseganje skladnosti. Pri tem predlagamo povečanje vloge Državnega zbora v procesu spremljanja in vrednotenja ter širitev in jasnejša določitev kompetenc obstoječega institucionalnega ustroja MRS v Sloveniji.

4. Okrepiti je potrebno reševanje (screening) na strani presoje učinkov z razširitvijo obstoječega modela presoje posledic predpisov in politik, ki jih sprejemata Državni zbor in Vlada Republike Slovenije.

5. V novem programu MRS je potrebno določiti vsaj cilje, ukrepe in kazalnike doseganja skladnosti politik na nacionalni ravni.

6. Vključujoče upravljanje mora predvideti podporo zmogljivostim za sodelovanje vseh akterjev MRS v državi na transparenten način, vključno z institucijami držav prejemnic uradne razvojne pomoči v vseh fazah odločevalskega cikla.

7. Okrepiti je potrebno vlogo spremljanja in vrednotenja učinkov MRS ter URP. Preveriti je potrebno učinkovitost rabe obstoječih smernic za vrednotenje, postaviti jasne kazalnike pričakovanih učinkov, preveriti zmogljivosti administracije in strokovnih

institucij za izvajanje rednih *ex-ante* in *ex-post* evalvacij.

8. Od kvantitativnega poročanja o izvajanju modela MRS preiti k bolj kvalitativnemu poročanju. Izbrati je potrebno niz kazalnikov za poročanje, ki morajo upoštevati naslednja načela: transparentnost, relevantnost politik, analitičnost, časovno obzorje, odgovornost in merljivost.

Pri tem seveda želimo upoštevati kronično podhranjenost slovenskega modela MRS – v finančnem in človeškem smislu, ki izvajalce sili v omejeno izvajanje. Tudi ukinitve samostojnega direktorata za MRS je pravzaprav kazalnik stanja, da so izzivi pred nami veliki. Pričakujemo, da bo zato prostor za vodeno razpravo iz spoštovanja do časa, ki ga imamo na voljo. Najslabše bi bilo, da pustimo stvari takšne, kot so danes. Nismo izpolnili zaveze o 0,33 % BND za uradno razvojno pomoč do leta 2015, kar pomeni, da zase »porabimo« približno 100 milijonov evrov letno. Zase zato, ker smo se zavezali, da bomo to namenili državam v razvoju. Pošteno? Kako že rečejo v poslovnem svetu: skladno z lokalnimi običaji? Smernice in priporočila so naš prispevek k razpravi za izboljšanje lokalnega modela MRS in URP v času vrednotenja preteklega in snovanja novega. ■

Begunska kriza kot pokazatelj tega, kako malo o migracijah vemo in kako veliko (si) o njih »mislimo«?

Foto: Aleš Rosa

Le redka področja javne politike so podvržena bolj napačnim interpretacijam v javnem in političnem diskurzu kot mednarodne migracije. To je pokazala tudi raziskava Mednarodne organizacije za migracije (*International Organization for Migration* – IOM) leta 2011,¹ ko so (o migracijah slabo informirani) anketiranci neprestano precenjevali absolutno število migrantov (sploh migrantov z neurejenim statusom) v svoji regiji ali državi² in posledično njihovo število pogosteje ocenjevali tudi kot previsoko. Stališča udeležencev raziskave do migracij so se omilila šele, ko so prejeli točne informacije o številu migrantov.

Med begunsko krizo celovitega (niti medijskega niti političnega) komuniciranja o dogajanju ni bilo, vendar je bilo poročanje o

migracijah neuravnoteženo (npr. migranti so bili v razpravo le redko vključeni), razdrobljeno in spolitizirano. Tako tudi ni presenetljivo, da so se negativna stališča do v Evropi že tako neprijaznih priseljencev³ z nenadnim povečanjem števila »tujcev« v regiji le še zaostriła.⁴ Leta 2015 so migracije po oceni prebivalstva postale najpomembnejši izziv Evropske unije (spomladi 2015 jih je na to mesto uvrščalo 38 %, jeseni istega leta pa 58 % Evropejcev – s 25 % jim je sledil medijsko na migracije disproportionalno navezan in močno izpostavljen terorizem). Pred tem sta prvo in drugo mesto šest let zapored (tj. v obdobju 2009–2014) pripadali brezposelnosti in gospodarskim razmeram.⁵

Prav percepcije slabih gospodarskih razmer in nerazpoložljivosti delovnih mest so dokazano močno povezane z negativnimi stališči do migracij;⁶ negativno javno mnenje glede priseljevanja se v Evropi tako dodatno pogloblja tudi pod vtisom nedavne gospodarske krize (po podatkih Eurobarometra je namreč 57 % Evropejcev leta 2015 gospodarsko situacijo v svoji državi še vedno percepiralo kot slabo),⁷ čeprav naj bi imeli begunci po zadnjih napovedih Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (*The Organisation for Economic Co-operation and*

Development – OECD)⁸ ob ustreznih ukrepih na evropski trg dela in gospodarstvo nasploh omejen vpliv. Poleg stroškov lahko namreč mednarodni migranti – sploh dolgoročno – državam sprejema (pa tudi izvora) prinašajo številne koristi (od tujih neposrednih investicij, formalnih nakazil iz tujine, donacij, povečanja mednarodne menjave ter spodbujanja podjetništva in turizma do mehke moči, prenosa znanj, idej, spretnosti, tehnologij ipd.), ki pa jih močno omejujejo nepremišljene restriktivne politike – posledica (pa tudi vzrok) negativnih percepcij o migrantih.

Da bi koristi migracij pretehtale njihove stroške (roko na srce: Evropa bo ob demografskih napovedih za gospodarsko rast in razvoj še kako potrebovala priseljence), tako ne bo zadoščala zgolj institucionalna podpora (celostni) integraciji migrantov, o kateri je sicer premalo govora, pač pa bo ključna tudi komunikacija: najprej med raziskovalci, odločevalci, izvajalci ukrepov in njihovimi ciljnimi javnostmi (tj. migranti) za oblikovanje informiranih ter medsebojno usklajenih politik in ukrepov, nato pa za uspešno implementacijo slednjih še jasna in celovita komunikacija o migracijah (tako o njihovih pozitivnih kot negativnih učinkih – vendar v realnih in ne senzacionalističnih razmerjih) ostalemu prebivalstvu, da bo lažje prepoznalo potencialne migrantov ter z njimi znalo sobivati in sodelovati. Begunska kriza je namreč jasno ponazorila, kako malo pravzaprav o migracijah vemo in kako nato aktivnosti oblikujemo na podlagi tega, kar (si) o njih »mislimo«, ali – kar je še bolj nevarno – tega, kar si o njih mislijo drugi. ■

¹ International Organization for Migration. 2011. *World Migration Report 2011: Communicating Effectively about Migration*. Geneva: International Organization for Migration. Dostopno prek: http://publications.iom.int/bookstore/free/WMR2011_English.pdf (18. januar 2016).

² Ocene so bile pretirane tako v državah sprejemnicah kot tudi v državah izvora.

³ Še pred begunsko krizo je več kot polovica prebivalstva (52 %) menila, da bi se morala raven priseljevanja v regijo zmanjšati (glej International Organization for Migration. 2015. *How the World Views Migration*. Geneva: International Organization for Migration. Dostopno prek: http://publications.iom.int/system/files/how_the_world_gallup.pdf (20. januar 2016)).

⁴ Pri tem so se leta 2015 po podatkih Eurobarometra poglobila zgolj negativna stališča do priseljencev iz tretjih držav (o njih je leta 2015 poročalo 59 % Evropejcev), ne pa tudi do priseljencev iz držav članic EU (glej: *Standard Eurobarometer 84*. 2015. Dostopno prek: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/PublicOpinion/#p=1&instruments=STANDARD> (19. januar 2016)).

⁵ *Standard Eurobarometer 70–84*. 2008–2015. Dostopno prek: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/PublicOpinion/#p=1&instruments=STANDARD> (19. januar 2016).

⁶ Osebe, ki gospodarske razmere ocenjujejo kot slabe ali zadostne oziroma kot slabšajoče se, dvakrat bolj verjetno menijo, da bi morala biti raven priseljevanja nižja, kot to menijo osebe, ki gospodarsko situacijo ocenjujejo kot odlično ali dobro oziroma kot izboljšujočo se (glej International Organization for Migration. 2015. *How the World Views Migration*. Geneva: International Organization for Migration. Dostopno prek: http://publications.iom.int/system/files/how_the_world_gallup.pdf (20. januar 2016)).

⁷ *Standard Eurobarometer 84*. 2015. Dostopno prek: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/PublicOpinion/#p=1&instruments=STANDARD> (19. januar 2016).

⁸ OECD. 2015. *How Will the Refugee Surge Affect the European Economy? Migration Policy Debates 8* (november). Dostopno prek: www.oecd.org/migration/How-will-the-refugee-surge-affect-the-European-economy.pdf (17. januar 2016).

Svet za odziv na sovražni govor pozval k bolj odgovorni javni razpravi o migracijah

Svet za odziv na sovražni govor je 4. septembra 2015 pozval k bolj odgovorni javni razpravi o migracijah. Spremljajoč porast sovražnih komentarjev in pozivov k pobijanju beguncev, ki so se izjemno hitro širili predvsem po družbenih omrežjih, je Svet javno opozoril, da tovrstna skrajno hujskaška in rasistična retorika z odkritim pozivanjem k fizičnemu nasilju ustvarja pogoje za njegov izbruh. V svojem pozivu je Svet za odziv na sovražni govor zato:

1. pozval državne organe, da resno obravnavajo primere javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, saj mora država s svojim odzivom sporočiti, da je izražanje sovraštva do najranljivejših družbeno nesprejemljivo ravnanje, ne glede na to, v kakšni obliki se javno izraža;

2. pozval posameznice in posameznike k odgovornemu komuniciranju, še posebno v družbenih medijih in komentarjih na spletnih

portalih; medije pa, da okrepijo moderiranje oz. omejijo možnosti spletnega komentiranja prispevkov, ki se nanašajo na migracije in begunce, še posebej ob kriznih dogodkih;

3. opozoril na spornost navidezno nevtralnega govora, ki begunce dejansko povezuje z družbeno nezaželenimi, celo kriminalnimi dejanji: »begunska problematika«, »begunska kriza« ali »ilegalci«;

4. opozoril na problematičnost poudarjanja varnostnega vidika migracij, saj to zgolj kriminalizira migrante in begunce, vzbuja strah in negotovost ter vnaprej opravičuje morebitne »civilne« pobude, ki bi namesto iskanja rešitev razpihovale sovraštvo.

Svet je hkrati pozdravil vse druge pozive k spoštovanju načel človečnosti in dostojanstva v javnih razpravah ter k odgovornemu dialogu o rešitvah, ki bi beguncem zagotovile varnost, pomoč, sprejetost ter občutek razumevanja težav, zaradi katerih so bili prisiljeni zapustiti svoje domove. ■

Člani Sveta za odziv na sovražni govor so:

Mitja Blažič

Zlatan Čordić – Zlatko

Ciril Horjak – dr. Horowitz

Metka Mencin Čeplak, podpredsednica Sveta

Lija Mihelič

Brankica Petković

Nataša Pirc Musar, predsednica Sveta

Jernej Rovšek, podpredsednik Sveta

Lea Širok

Z (OD)GOVOROM
NAD SOVRAŽNI GOVOR

Svet za odziv na sovražni govor je bil ustanovljen v okviru projekta »Z (od) govorom nad sovražni govor«. Deluje kot samostojno in neodvisno telo.

Zaščita prosilcev za azil in vloga kulturnega posredovanja v Italiji: Primer begunskega centra »Cara« v Gradišču ob Soči

Foto: osebni arhiv

Leto 2016 se je pričelo s poročili o več kot sto primerih spolnega nadlegovanja na nemških in evropskih trgih v času praznovanja novega leta. Vprašanje ekonomskih migrantov in političnih beguncev je odjeknilo po celotnem kontinentu, tudi v luči decembrskih napadov v Parizu, kjer je bilo desetine mrtvih. Glede na statistike je leta 2015 na italijanski polotok prišlo približno 150.000 migrantov in beguncev, večina preko morja iz libijskih pristanišč, približno 850.000 pa jih je v Evropo vstopilo preko Balkanskega polotoka iz Turčije. Prva številka dejansko predstavlja upad iz leta 2014 za 170.000.

Prispevek analizira evropski migracijski pojav v obdobju 2015–2016 z osredotočanjem na pravne, vojaške, policijske, politične, zgodovinske in verske vidike znotraj Republike Italije. Poudarek ne bo na nevarni poti migrantov čez morje, temveč na tem, kar se dogaja, ko dosežejo kopno – kako so razporejeni znotraj nacionalnega ozemlja in poslani v begunske centre ter kako poteka nastanitev na primeru begunskega centra CARA, ki se nahaja na severovzhodu Italije, nekaj kilometrov od zahodne meje Slovenije. **Kulturno posredovanje, mednarodno humanitarno pravo in politične realnosti** so trije elementi aktualnega migracijskega fenomena v Italiji.

Kulturno posredovanje, kot ga očrta kulturno-zgodovinska in psihološka teorija Leva Vygotskega, opredeljuje poklic, ki raziskuje kulturne razlike med ljudmi in probleme rešuje na podlagi uporabe podatkov. Kulturni posrednik je posameznik, ki olajša komunikacijo in razumevanje ter deluje kot

posrednik med posamezniki ali skupinami, ki se med seboj razlikujejo glede na jezik in kulturo. Vloga posrednika je z vzpostavitvijo in uravnoteženjem komunikacije med skupinami interpretirati izraze, namere, dojemanja in pričakovanja vsake skupine. Posrednik mora biti do neke mere sposoben sodelovanja v obeh kulturah, torej biti dvokulturnen.

V Italiji se je angažma kulturnih posrednikov začel širiti v začetku 90-ih let prejšnjega stoletja kot posledica vse večjega pritoka državljanov iz držav, ki niso članice Evropske unije (EU). Prve nacionalne smernice glede strokovnega profila in usposobljenosti kulturnih posrednikov je leta 2000 predlagal Italijanski nacionalni svet za delo in gospodarske zadeve (*Italian National Council for Labour and Economic Affairs* – CNEL). Usposabljanje kulturnih posrednikov zagotavljajo regionalno akreditirane agencije za usposabljanje s pestrim seznamom tematik, vključno s komunikacijskimi teorijami in tehnikami tolmačenja.

VLOGA KULTURNIH POSREDNIKOV V KAMPU

Kulturni posredniki morajo: novim uporabnikom na kratko predstaviti kulturno ozaveščenost, pravila, postopke za pridobitev mednarodne zaščite v italijanski zakonodaji; upravljati konflikte med begunci in italijanskimi oblastmi; prepoznati »ranljive posameznike« in se z zdravstvenimi ustanovami dogovoriti glede postopkov zdravljenja; v sodelovanju z oblastmi zasnovati projekte s ciljem spodbujanja integracije; begunce razporediti glede na osebni profil in državo izvora v izogib potencialnim konfliktom; pri postopkih prostovoljnega vračanja pomagati beguncem v sodelovanju s številnimi mednarodnimi organizacijami; upravljati primere po Dublinski ureditvi, tj. primere beguncev, ki so bili registrirani v drugi državi članici EU; interpretirati, prevajati in posredovati na razgovorih beguncev s psihologi in socialnimi delavci; pomagati beguncem, ki iščejo družino ali pogrešane sorodnike.

MEDNARODNO PRAVO IN PROSILCI ZA MEDNARODNO ZAŠČITO

V Italiji je prosilec za mednarodno zaščito posameznik, ki je zaprosil za mednarodno zaščito in čaka na odločitev o priznanju statusa begunca ali druge oblike mednarodne zaščite. Poznamo različne oblike mednarodne zaščite: status begunca, subsidiarna zaščita in humanitarna zaščita. S prihodom v Italijo begunci vstopijo v državo članico EU. V skladu z evropsko zakonodajo (Dublinska konvencija) se posamezniki ne odločajo svobodno, v kateri državi bodo zaprosili za zaščito, ampak morajo za zaščito zaprositi v prvi državi članici EU, v katero so vstopili

brez ustreznega dovoljenja; v državi, ki je izdala dovoljenje za prebivanje ali vstopni vizum; mladoletniki brez spremstva v državi, v kateri redno prebiva sorodnik, ali v državi, v kateri prebiva sorodnik, ki mu je bil dodeljen status begunca ali je zaprosil za status begunca. Postopek zajema predstavitve prošnje za mednarodno zaščito na lokalni policijski postaji (*Questura*); zaslišanje; nastanitev v begunskem centru; odločitev teritorialne skupine in morebitno pritožbo na odločitev.

V begunskem centru CARA v Gradišču ob Soči so življenjski pogoji in aktivnosti pod strogim nadzorom lokalne vladne službe (*Prefettura*). Vodstvo centra sodeluje z lokalnimi institucijami s ciljem vključevanja azilantov v kulturne in turistične aktivnosti, jezikovne tečaje in dejavnosti za poklicno usposabljanje. Begunski center zagotavlja prehrano, zdravstveno oskrbo, pravne, socialne storitve, psihosocialno pomoč, izobraževalne aktivnosti, čiščenje in posredniške storitve.

POLITIČNE REALNOSTI

Nacionalni kontekst ni nujno relevanten za posamezne begunske centre, pomembnejši je kontekst lokalnih oblasti. Od odločitve lokalnih oblasti je odvisna raven sodelovanja in v kolikšni meri spoštujejo nacionalne ter mednarodne norme. Lokalni uradniki, politiki in duhovniki, ki so pripravljeni sodelovati, lahko pripomorejo k rešitvam za številne probleme. Tisti, ki se sodelovanju upirajo, ustvarjajo številne ovire, ki lahko vodijo do nastankov nelegalnih kampov migrantov ob rekah, pod mostovi, v javnih parkih in zapuščenih stavbah. ■

NAPOVEDNIK DOGODKOV PO SLOVENIJI IN SVETU

KDAJ?	KJE?	KAJ?
1. februar 2016	Stockholm Švedska	BORDERS AND UNDOCUMENTED MIGRATION IN THE EU Seminar v organizaciji <i>Swedish Institute for European Policy Studies</i> bo naslovil neevidentirane migracije, ki lahko postanejo eden najbolj perečih problemov v letu 2016. Ugledni znanstveniki in strokovnjaki bodo razpravljali o problematiki tihotapljenja, trgovine z ljudmi in ostalih vidikih neevidentiranih migracij v Evropsko unijo.
1.–28. februar 2016	Spletno usposabljanje	SPLETNO USPOSABLJANJE O GLOBALNEM UČENJU IN RAZSEŽNOSTI ČLOVEKOVIH PRAVIC Center Sever – Jug Sveta Evrope organizira spletno usposabljanje o globalnem učenju s poudarkom na razsežnosti človekovih pravic.
3. februar 2016	Brdo pri Kranju	MIKRO, MALA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA IN RAZVOJNO SODELOVANJE Konferenca, ki jo v okviru evropskega leta za razvoj 2015 organizira Ministrstvo za zunanje zadeve, se bo osredotočila na konkretno in uporabno predstavitev postopkov ter načinov vključevanja slovenskega zasebnega sektorja v projekte razvojnega sodelovanja, zlasti mikro, malih in srednje velikih podjetij, tako v okviru razpoložljivih instrumentov razvojne pomoči Evropske unije kot v okviru slovenske bilateralne razvojne pomoči.
5. februar 2016	Ljubljana	PREDAVANJE IN POGOVOR O BEGUNSKI KRIZI – DR. MAJA NAJI Tanja Fajon, poslanka v Evropskem parlamentu (S&D/SD), organizira predavanje in pogovor o begunski krizi, in sicer s perspektive dr. Majde Naji, zunanje sodelavke Mednarodnega centra za ekoremediacije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
12.–13. februar 2016	Budimpešta Madžarska	UNIFYING REFUGEE AID: BUILDING CIVIL SOCIETY COOPERATION ALONG THE WESTERN BALKAN ROUTE <i>Allianz Kulturstiftung</i> in <i>School of Public Policy</i> s <i>Central European University</i> organizirata regionalni seminar z namenom krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami iz Turčije, Grčije, Makedonije, Srbije, Madžarske, Hrvaške, Slovenije, Avstrije in Nemčije. Cilj je omogočiti izmenjavo idej ter strategij za lažje nudenje pomoči beguncem in vzpostaviti mrežo solidarnosti za nadaljnja skupna prizadevanja.
15.–16. februar 2016	Bruselj Belgija	INTERNATIONAL COOPERATION FORUM Dogodek v organizaciji Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (<i>European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD</i>) bo naslovil vlogo uradne razvojne pomoči v luči globalnih izzivov, vlogo Evrope v aktualni migrantski krizi, učinkovitost razvojne pomoči in vlogo zasebnega sektorja v razvojnem sodelovanju.
16. februar 2016	Bruselj Belgija	»THE FUTURE OF DEVELOPMENT COOPERATION – WHO IS REALLY BENEFITING?« Mreža SOLIDAR organizira forum o razvojnem sodelovanju.
16. februar 2016	Bruselj Belgija	BALKAN PARTNERSHIPS – STRENGTHENING THE REGION'S TIES <i>Friends of Europe</i> in <i>Konrad-Adenauer Stiftung</i> organizirata razpravo o izzivih migracij na območju Zahodnega Balkana, ki bo migracijska vprašanja naslovlila tudi v luči sodelovanja držav Zahodnega Balkana z Evropsko unijo in pristopnih pogajanj za članstvo v Evropski uniji.
25. februar 2016	Luksemburg Luksemburg	MOST RECENT DEVELOPMENTS IN ENVIRONMENTAL AND CLIMATE CHANGE AREAS Varstvo okolja in boj proti podnebnim spremembam sta tesno povezana izziva, ki sta visoko na agendi Evropske unije. Na seminarju, ki ga organizira <i>European Institute of Public Administration</i> , bodo predstavljene aktualne spremembe zakonodaje in politik Evropske unije na tem področju.
26.–27. februar 2016	Bruselj Belgija	SEARCHING FOR SOLIDARITY IN EU ASYLUM AND BORDER POLICIES <i>The Odysseus Academic Network</i> v sodelovanju z <i>Migration Policy Centre</i> na <i>European University Institute</i> organizira prvo letno konferenco na temo solidarnosti z naslovom <i>Searching for Solidarity in EU Asylum and Border Policies</i> .
17.–18. marec 2016	Bruselj Belgija	EU-CSO FORUM Namen foruma, ki ga organizira Evropska komisija, je izboljšanje učinkovitosti razvojnih politik Evropske unije s ciljem krepitev podpornega okolja, sodelovanja in zmogljivosti civilne družbe kot akterja globalnega upravljanja, ter zavez EU na področju spodbujanja in varstva človekovih pravic, vladavine prava in demokracije po vsem svetu.